

20.4.2020

Dnro 2020/160

Naantalin kaupunki
Käsityöläiskatu 2
21100 Naantali

Valittaja
RTC Vahanen Turku Oy

Vastapuoli
Naantalin kaupunki

Asia Hankinta-asia

Vireille 17.4.2020

Vastinepyyntö

Markkinaoikeus varaa vastapuolelle tilaisuuden vastineen antamiseen oheisen valituksen johdosta. Valituksen liitteitä ei ole oheistettu, mutta tarvittaessa niitä voi tiedustella markkinaoikeudelta.

Vastineessa pyydetään lisäksi selvittämään:

- hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo sinä ajankohtana, jolloin hankintailmoitus on toimitettu julkaistavaksi tai hankintamenettely on muutoin aloitettu
- hankinnan sopimuskausi
- milloin ja miten hankintapäätös on annettu tiedoksi valittajalle ja mitkä asiakirjat tiedoksianto on käsittänyt
- onko hankintasopimus jo allekirjoitettu tai hankintapäätös muutoin pantu täytäntöön

Vastineeseen pyydetään liittämään jäljennös kaikista asiaan oleellisesti vaikuttavista asiakirjoista, joita ovat ainakin seuraavat asiakirjat liitteineen:

- hankinnasta julkaistut hankintailmoitukset tai selvitys siitä, miksi hankintailmoitusta ei ole julkaistu (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 7 luku)
- tarjouspyyntö
- saadut tarjoukset
- tarjousvertailu
- hankintapäätös

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puhelin 029 564 3300
Faksi 029 564 3314

markkinaoikeus@oikeus.fi
www.markkinaoikeus.fi

Marknadsdomstolen

Banbygggarvägen 5
00520 Helsingfors

Telefon 029 564 3300
Fax 029 564 3314

markkinaoikeus@oikeus.fi
www.marknadsdomstolen.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintot/uomioistuimet/#/>

- hankintasopimus (mikäli jo allekirjoitettu)

Vastapuolen on aina vastineessaan ilmoitettava, sisältyykö **vastineeseen tai sen liitteisiin salassa pidettäviä liikesalaisuuksia**. Mikäli asiakirjoissa on liikesalaisuuksia, ne pyydetään selkeästi merkitsemään asiakirjoihin. Tällöin vastineesta ja sen liitteistä on toimitettava myös sellaiset kappaleet, josta liikesalaisuudet on poistettu. Lisäksi on ilmoitettava kehen nähden tiedot ovat salassa pidettäviä. Vastapuolen on tarvittaessa selvitettävä tarjoajilta, sisältyykö heidän tarjousasiakirjoihinsa liikesalaisuuksia.

Jos vastapuoli esittää vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta, sen on vastineessaan:

- yksilöitävä vaatimuksensa euromäärä ja
- ilmoitettava, vaaditaanko oikeudenkäyntikulut arvonlisäverottomina vai arvonlisäverollisina.

Mikäli oikeudenkäyntikuluja vaaditaan arvonlisäverollisina, on veron osuus oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta eriteltävä ja lisäksi ilmoitettava, saako vastapuoli vähentää veron määrän omassa verotuksessaan.

Vastine pyydetään toimittamaan **viimeistään 5.5.2020**, ja siinä pyydetään mainitsemaan yllä oleva asian **diaarinumero**.

Asia voidaan tämän määräajan jälkeen ratkaista, vaikka vastinetta ei ole toimitettu.

Vastine voidaan toimittaa markkinaoikeudelle jättämällä se virka-aikana kello 8–16.15 markkinaoikeuden kansliaan tai lähettämällä se postissa, faksilla, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Faksi: 029 56 43314

Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

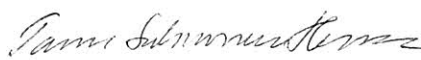
Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Yhteydenotot

Lisätietoja antaa allekirjoittanut puh. 029 56 43342.

Notaari

Taina Salmivuori-Hesso

MARKKINAOIKEUDELLE

Asia Valitus julkista hankintaa koskevassa asiassa

Valituksenalainen päätös

Naantalin kaupungin palveluverkon rakennustoimikunnan 1.4.2020 tekemä hankintapäätös § 11

Hankintayksikkö Naantalin kaupunki, palveluverkon rakennustoimikunta
kirjaamo@naantali.fi

Valittaja RTC Vahanen Turku Oy
y-tunnus:

Valittajan asiamies ja prosessiosoite

Oik. maist. Milla Forsman
Asianajotoimisto Lukander Ruohola HTO Oy
Turuntie 1, 24100 Salo
puh: 010 320 8467
milla.forsman@lrhto.fi

Hankintapäätöksen tiedoksisaanti ja valitusajan alkaminen

Hankintapäätös asiassa on annettu tiedoksi valittajalle 3.4.2020 lähetetyllä sähköpostilla. Valittaja on vasta 6.4.2020 saanut hankintapäätöksen oheismateriaalin, kuten referenssiportfolioiden pisteytystaulukon. Valitus aika päättyy näin ollen aikaisintaan 17.4.2020

Liikesalaisuudet

Tämä valituskirjelmä ei sisällä liikesalaisuuksia

1 VAATIMUKSET

RTC Vahanen Turku Oy (jäljempänä "valittaja" tai "Vahanen") vaatii, että markkinaoikeus

- 1.1 kumoaa valituksenalaisen hankintapäätöksen;
- 1.2 kieltää hankintayksikköä noudattamasta ja soveltamasta virheellistä hankintamenettelyä ja;
- 1.3 velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä;
- 1.4 mikäli edellä kohdassa 1.1.-1.3. vaadittua ei voida määrätä tai hankintayksikkö on jo tehnyt asiassa hankintasopimuksen, sen sijaan määrää hankintayksikön maksamaan hyvitysmaksua, jonka määrä ja tarkemmat perustelut esitetään tarvittaessa erikseen, taikka määrää tehottomuusseuraamuksen.
- 1.5 Lisäksi markkinaoikeuden tulee velvoittaa hankintayksikön korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut asiassa myöhemmin esitettävän laskun mukaisesti laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua ratkaisun antamisesta lukien. Tähänastisten oikeudenkäyntikulujen arvonlisäveroton määrä sisältäen markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksun on 735,00 euroa.

2 TAUSTATIEDOT

Naantalin kaupunki on julkaissut Luonnonmaan perhetalon uudisrakennuksen kokonaissuunnittelun kilpailutusta koskevan hankintailmoituksen 23.1.2020 (Hilmassa 2020-036759 ja EUVL:ssä 2020/S 017-036753). Hankinta on kilpailutettu avoimella menettelyllä.

Hankintayksikkö on 2.3.2020 tehnyt hankintapäätöksen, jonka mukaisesti palvelun tuottajaksi on valittu Arkketehtitoimisto Ark' Aboa Oy -niminen toimija (jäljempänä "Ark' Aboa"). Valittaja sekä kilpailutukseen osallistunut toinen tarjoaja Arkketehtitoimisto Takala Oy (jäljempänä "Takala") ovat tehneet hankintapäätöstä koskien oikaisuvaatimuksen hankintayksikölle.

Hankintayksikkö on 1.4.2020 tekemällään päätöksellä kumonnut aieman hankintapäätöksen ja suorittanut tarjousvertailun uudestaan valiten toimittajaksi jälleen Ark' Aboan.

Valittajan käsityksen mukaan hankintayksikkö on toiminut hankintalain vastaisesti tarjouspyyntöä laatiessaan sekä tarjouksia vertaillessaan jäljempänä tarkemmin kuvatuin perustein.

3 PERUSTELUT

3.1 Tarjousvertailun virheellisyys

Tarjouspyynnön mukaan toimittajaksi valitaan tarjousvertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tekijä. Kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa ja vertailtaessa tarjouksen hinta arvioidaan 40% painoarvolla ja laatutekijät 60 %:n painoarvolla. Tarjouspyynnön mukaan on tarjoajilla ollut mahdollista saada yhteensä 100 laatupistettä. Niistä 30 pistettä on ollut mahdollista saada referenssiportfolioiden perusteella. Referenssiportfolioiden osuus laatupisteistä on näin ollen ollut yhteensä 18 prosenttia.

Referenssiportfolioiden vertailussa on hankintayksikön asettama arviointiryhmä arvioinut tarjoajan ilmoittamia koulurakennusta koskevia suunnittelureferenssejä. Tarjouspyynnön liitteessä 6 on kuvattu tarkemmin referenssiportfolioiden arvosteluperusteet. Asiakirjassa todetaan seuraavaa:

Arvioinnissa kiinnitetään huomio seuraaviin osa-alueisiin (yhteensä 30 pistettä):

a. Referenssikohteiden suhde kaupunki- ja maisemakuvaan ja ratkaisun kokonaisarkkitehtuuri maisematilassa (20 %),

- kohteiden sopivuus maisematilaan ja tai kaupunkikuvaan.*
- rakennuspaikan toimivuus sekä innovatiiviset ratkaisut suhteessa rakennukseen.*
- toimivat, havainnolliset sekä muuntojoustavat tilasarjat ja reitit ulkoa sisään ja sisältä ulos.*
- alueen identiteetin ilmentäminen suunnittelukohteessa arkkitehtonisin ratkaisuin.*
- piha-alueiden viihtyvyys ja luonteva sekä turvallinen käytettävyys.*

b. Referenssikohteiden suunnitteluratkaisu (40 %),

- valitun rakennejärjestelmän ja päärakennemateriaalien johdonmukainen, luonteva soveltaminen referenssikohteessa. Kiinnitettiinkö huomiota myös rakenteiden huollettavuuteen?*
- sisä- ja ulkotilojen väliset luontevat / toimivat tilasarjat ja -hierarkiat.*
- sisätilojen suhde ulkotiloihin ja maisemaan.*
- toimintatilojen monikäyttöisyys ja muunneltavuus sekä viihtyvyys.*
- esteettömyys ja tilojen saavutettavuus.*
- tilojen käytettävyys eri käyttäjäryhmien näkökulmasta, myös iltakäyttö.*

c. Referenssikohteiden ratkaisut tekniikan ja turvallisuuden sekä elinkaarren ja ekologisuuden näkökulmista (35 %),

- saattoliikenteelle, huoltoajolle ja pysäköinnille osoitettujen alueiden sijainnin tarkoituksenmukaisuus, toimivuus ja turvallisuus.*
- rakentamisen aikainen kiertotalous-, kierrätys- ja paikallisen raaka-aineiden käyttö.*
- muut mahdolliset ekologiset valinnat toteutusvaiheessa.*
- uusiutuvan energian käyttö kohteessa ja näiden järjestelmien sovitussuhteet kohteen arkkitehtuuriin.*

d. Taide (5 %)

Hankintayksikkö on suorittanut vertailun tarjouspyynnön vastaisesti. Ensimmäkin hankintayksikkö ei ole huomioinut vertailuperusteita koskevassa liitteessä ilmoitettuja prosentuaalisia painoarvoja oikein. Hankintapäätök-

sen liitteenä olevasta pisteytystaulukosta ilmenee yksiselitteisesti arvioitaville osa-alueille annetut suhteelliset painoarvot. Hankintapäätöksestä ilmenevin tavoin on arviointiryhmän suorittamista osa-alueista ollut mahdollista saada yhteensä 85 pistettä/per arvioitsija. Tämä tarkoittaa, että osa-alueiden painoarvot ovat olleet tarjouspyynnöstä poiketen seuraavat:

- osa-alue a. Referenssikohteiden suhde kaupunki- ja maisemakuvaan ja ratkaisun kokonaisarkkitehtuuri maisematilassa, **6 %**
- osa-alue b. Referenssikohteiden suunnitteluratkaisu, **47 %**
- osa-alue c. Referenssikohteiden ratkaisut tekniikan ja turvallisuuden sekä elinkaaren ja ekologisuuden näkökulmista **41 %**
- osa-alue d. Taide, **6 %**

Lisäksi tarjouspyynnöstä ja referenssiportfolioiden vertailua koskevasta liitteestä ilmenee yksiselitteisesti, että portfolioiden vertailusta on mahdollista saada enintään 30 pistettä. Siitäkin huolimatta on hankintayksikkö antanut portfolioista tarjoajille pisteitä seuraavasti: valittaja 396,05 pistettä, Ark Takala 387 pistettä ja Ark' Aboa 443,75 pistettä. Edellä mainittuja pistemääriä ei ole missään vaiheessa skaalattu vastaamaan tarjouspyynnön mukaista enimmäispistemäärää. Sen sijaan Ark' Aboalle on annettu 443,75 pisteellä täydet laatupisteet kyseessä olevan laatuperusteen osalta, vaikka portfolioista olisi ollut mahdollista saada yhteensä 595 pistettä. Tarjouspyynnöstä tai sen liitteistä ei ilmene, että eniten laatupisteitä portfolioiden osalta saanut tarjoaja saisi automaattisesti täydet laatupisteet.

Hankintayksikön suorittama tarjousvertailu on edellä kuvatuin tavoin virheellinen ja johtanut virheelliseen lopputulokseen. Valittajan laatimasta korjatusta pisteiden vertailutaulukosta ilmenee, että toimittajaksi olisi tulut valita oikein lasketun pistemäärän perusteella Vahanen. Hankintayksikön hankintapäätös onkin näin ollen virheellinen ja tulee kumota.

Lisäksi valittaja katsoo, ettei hankintapäätöstä ole perusteltu hankintalain edellyttämällä tavalla. Pisteytystaulukosta ei millään tavoin käy ilmi, mihin konkreettisiin tarjouksesta ilmenneisiin eroavaisuuksiin tarjousten väliset piste-erot ovat kyseisessä asiassa perustuneet.

3.2 Tarjouspyynnössä määritelty laatuvertailun perusteet

Hankintalain 93 ja 94 §:n mukaisesti vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen, ne eivät saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta, ja niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus. Hankintalain esitoissa (HE 108/2016 s. 202) todetaan, että kansallisessa oikeuskäytännössä liian yleisinä ja yksilöimättöminä vertailuperusteina on pidetty esimerkiksi ilmaisuja ”käyttökustannukset”, ”yhteistyökyky”, ”palvelun järjestämisen toimintamalli”, ”työturvallisuus”, ”huoltopalvelut, tekninen tuki, toimitus”, ”toimintavarmuus” ja ”koneen tekniset ominaisuudet”.

Referenssiportfolioiden vertailussa on yhdeksi vertailtavaksi tekijäksi (osa-alue d.) otettu ”taide”. Hankintayksikkö ei ole tarkemmin eritellyt, mitä tekijöitä kyseisen osa-alueen d. osalta arvioidaan. Kyseistä vertailuperustetta on pidettävä yksilöimättömänä, epätasällisena ja tulkinnanvaraisena. Tarjoajat eivät ole voineet riittävällä tavalla ennakoida, mitä seikkoja kunkin vertailuperusteen osalta otetaan tarjousten lopullisessa vertailussa huomioon. Vertailuperuste onkin mahdollistanut ”mielivaltaisen” tai ainakin ilman selviä kriteerejä tapahtuvan vertailun. Pisteytystaulukosta ilmenee, että asiantuntijaraati on arvioinut referenssiportfoliot osa-alueen d. osalta asteikolla 0-5. Yksi arviointiryhmän jäsenistä on antanut valittajalle ja Takalle osa-alueen osalta 0 pistettä, kun taas voittaneelle tarjoajalle on annettu 3 pistettä. Valituksen kohteena olevassa hankintapäätöksessä on voittaneen valittajan valinta ratkennut 0,2 % erolla Vahaseen. Näin ollen edellä mainitun kaltaisilla piste-eroilla on ollut merkitystä kilpailutuksen lopullisen tuloksen kannalta.

Valittaja katsoo edellä mainituin perustein, että hankintayksikön ilmoittavat arviointi- ja pisteytysperusteet antavat hankintayksikölle rajoittamattoman valinnanvapauden valittavan tarjoajan suhteen, sillä vertailussa huomioon otettavat arviointiperuste (osa-alue d.) on epätasällisesti

määritelty ja kohdan pisteyttäminen on viime kädessä kiinni hankintayksikön nimeämän arviointiryhmän subjektiivisista näkemyksistä.

4 OIKEUDELLINEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Naantalin kaupunki on edellä kuvatuin tavoin menetellyt asiassa hankintasäännösten vastaisesti. Naantalin kaupunki on suorittanut tarjousten laatuvertailun virheellisesti poiketen tarjouspyynnössä määrittämästään tarjousten pisteytyksestä sekä laatuvertailun osa-alueiden painoarvoista. Lisäksi tarjousten vertailuperusteena on käytetty kriteereitä, jotka ovat olleet yksilöimättömiä ja epämääräisiä antaen Naantalin kaupungille rajoittamattoman valinnanvapauden. Laatuvertailun tulos ei olekaan vertailukelpoinen eikä sitä voida ottaa huomioon. Tarjousvertailu asiassa tulee tehdä lain mukaisen sovellettavissa olevan perusteen eli edullisimman tarjoushinnan mukaisesti. Tällä perusteella hankinnan toteuttajaksi tulee valita Vahanen.

Valittaja varaa mahdollisuuden täydentää valitustaan.

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa, 17. päivänä huhtikuuta 2020

RTC VAHANEN TURKU OY

Laati

Milla Forsman
oik. maist., Salo

LIITTEET

- 1) Naantalin kaupungin hankintapäätös 1.4.2020
- 2) Tarjouspyyntö

- 3) Referenssiportfolioiden pisteytystaulukko
- 4) RTC Vahanen Turku Oy:n laatima oikaistu tarjousvertailu